

A
B
C
D
E

Socialtjänstförvaltningen
STABEN

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Handläggare: Christina Höglom

SOTN050823

Tfn: 08-508 25 606

SID 1 (4) 2005-07-11

DNR 106-425/2005

Till
Socialtjänstnämnden

Resursfördelningsmodell för handläggning av ekonomiskt bistånd samt arbetsmarknadsåtgärder

Svar på remiss från Stadsledningskontoret
(1 bilaga)

Förslag till beslut

1. Socialtjänstnämnden beslutar att överlämna och återropa detta tjänsteutlåtande som svar på remissen ” Resursfördelningsmodell för handläggning av ekonomiskt biståndsamt arbetsmarknadsåtgärder”.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Dag Helin

Tina Heinsoo

Sammanfattning

Stadsledningskontoret har remitterat ärendet ”Resursfördelningsmodell för handläggning av ekonomiskt bistånd samt arbetsmarknadsåtgärder”, dnr 325-1456/2005 till socialtjänstnämnden och samtliga stadsdelsnämnder för yttrande senast 2005-08-26. I ärendet föreslås att medel för handläggning av ekonomiskt bistånd ska fördelas enligt samma modell som används för utbetalt ekonomiskt bistånd och att dessa två läggs samman i en budget. Budgeten för arbetsmarknadsåtgärder ska fördelas enligt samma modell och även fortsättningsvis utgöra en egen budget. För 2006 föreslås en övergångslösning för fördelning av budget för arbetsmarknadsåtgärder i syfte att mildra konsekvenserna av övergången till den nya fördelningsmodellen.

Förvaltningen förordar förslaget och betonar betydelsen av att följa upp och utvärdera effekterna av den nya resursfördelningsmodellen. Förvaltningen vill också påpeka vikten av att utveckla system för att ta fram information om verksamheter, att kunna följa upp kostnader, antal insatser och resultat av arbetsmarknadsåtgärder och utbetalt ekonomiskt bistånd.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid socialtjänstförvaltningens stab för utredning och projekt

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade den 17 juni 2004 om en ny resursfördelningsmodell för utbetalning av ekonomiskt bistånd. I samband med beslutet gavs kommunstyrelsen i uppdrag att göra en översyn av fördelningsnycklarna för handläggningskostnader inom ekonomiskt bistånd och anslaget för arbetsmarknadsåtgärder. Översynen har gjorts av en arbetsgrupp under ledning av stadsledningskontoret och med representanter från stadsledningskontorets controllerenhet och arbetsmarknads-, integrations- och demokratienhet, utrednings- och statistikkontoret (USK) och socialtjänstförvaltningen. En referensgrupp med representanter från stadsdelsförvaltningarna har funnits.

Kravet på resursfördelningsmodeller är bl.a. att de ska mäta relevanta behov i verksamheterna baserade på objektiva och av nämnderna opåverkbara variabler samt att de ska vara begripliga och ge incitament till effektivisering. Den nuvarande modellen för handläggning av ekonomiskt bistånd grundas på antalet ärenden med bifall och avslag,

vilket enligt arbetsgruppen bedöms ge fel incitament till stadsdelsförvaltningarna eftersom en minskning av ärendemängden ger lägre tilldelning i fördelningsmodellen. Därutöver saknar modellen prognoser för framtida förändringar.

Budgeten för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder fördelas idag till stadsdelsförvaltningar i två delar, en för utbetalt bistånd och en för handläggning. Den resursfördelningsmodell för ekonomiskt bistånd som Kommunfullmäktige beslutade i juni 2004 baseras på sysselsättning kombinerat med arbetslöshet, inkomst, områdets attraktivitet och utbildningsnivå.

Stora barnfamiljer, nyinvandrade och övrig befolkningsstruktur som t.ex. arbetslöshet och inkomstnivå bedöms vara de strukturella faktorer som påverkar handläggningens omfattning. Utifrån tillgängliga data har arbetsgruppen dragit slutsatsen att dessa faktorer tillräckligt väl fångas upp i den modell som tillämpas för utbetalt ekonomiskt bistånd.

Generellt gäller att kommunfullmäktige i budget beslutar om medel till verksamhetsområden och inte till kostnadsslag som t.ex. handläggning. Stadsledningskontoret föreslår därför att fördelningen av medel för handläggning av ekonomiskt bistånd inte särskiljs från utbetalt ekonomiskt bistånd utan att dessa slås ihop och fördelas enligt den tidigare beslutade resursfördelningsmodellen för utbetalt ekonomiskt bistånd.

Medel för arbetsmarknadsåtgärder fördelas idag till stadsdelsnämnderna utifrån länsarbetsnämndens statistik enligt en modell som baseras på olika mått på arbetslöshet. Modellen avser de grupper som arbetsförmedlingarna arbetar med och är konstruerad utifrån antagandet att arbetslösa som uppbär ekonomiskt bistånd även är arbetssökande på arbetsförmedlingen. Detta har visat sig inte vara fallet. Målgruppen för stadens arbetsmarknadsinsatser är mycket vid. Enligt stadens budget och arbetsmarknadspolitiska riktlinjer består den främst av del- eller heltidsarbetslösa personer med ekonomiskt bistånd, arbetslösa ungdomar i åldern 18- 24 år, SFI-elever och personer med socialmedicinska handikapp.

När den nuvarande arbetsmarknadsnyckeln jämförts med fördelningen av målgruppen visar resultatet att samvariation saknas. Flera variabler har testats för att finna samvariation med den tilltänkta målgruppen och resultatet är att fördelningsmodellen för utbetalt ekonomiskt bistånd har den bästa överensstämmelsen av de testade variablerna. Stadsledningskontoret föreslår därför att fördelningsmodellen för utbetalt ekonomiskt bistånd även används för arbetsmarknadsåtgärder. De två budgeterna för utbetalt ekonomiskt bistånd respektive arbetsmarknadsåtgärder föreslås även fortsättningsvis vara två separata budgetar inom anslag 2.

Förslaget innebär omfördelningar för stadsdelsnämnderna med mellan -3,2 och 4,9 mkr räknat på 2005 års budget. För att mildra konsekvenserna föreslås en övergångslösning som innebär att för 2006 fördelas 70% av budgeten enligt den föreslagna modellen och

30% enligt tidigare modell. Socialtjänstförvaltningens Enhet för hemlösa är anslagsfinansierad och berörs inte av dessa förändringar.

Arbetsgruppen har uppmärksammat att det finns brister i informationen om verksamheter och kostnader och påpekar att det är angeläget att system för redovisning och uppföljning av insatser och resultat utvecklas för såväl arbetsmarknadsåtgärder som utbetalt ekonomiskt bistånd.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen bedömer att förslaget till ny resursfördelningsmodell för handläggning av ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder är rimligt och stämmer med de principiella krav som stadsledningskontoret ställer på resursfördelningsmodeller. För att säkerställa den kommunala likställigheten både vad gäller det ekonomiska biståndet och resurser avsatta för stödjande insatser till enskilda måste dock införandet noggrant följas upp. Det bör finnas utrymme för justeringar av resursfördelningen om det står klart att utfallet blivit orimligt.

I förslaget anges att stadsledningskontoret kommer att utvärdera modellen i samarbete med utrednings- och statistikkontoret (USK) och särskilt analysera hur modellen beskriver behoven av ekonomiskt bistånd hos gruppen som varken är sysselsatt, studerande eller anmäld som arbetslös. Det är möjligt att modellen med sina objektiva variabler inte helt lyckas fånga upp vissa faktorer som påverkar behovet av särskilda insatser i stadsdelsförvaltningar med betydande problembelastning. Förvaltningen vill poängtera att det är ytterst angeläget att följa upp behoven hos och kostnaderna för personer med komplex social problematik som ofta hamnar utanför samhällets sociala skyddsnät.

Om förslaget till ny resursfördelningsmodell för arbetsmarknadsåtgärder tillämpas på 2005 års budget innebär det förändringar av stadsdelsförvaltningarnas budgetar med mellan – 3,2 och 4,9 mkr jämfört med nuvarande modell. Stadsledningskontoret gör bedömningen att detta för några stadsdelsnämnder kan leda till förändringar av verksamheter inom denna verksamhetspost, men konstaterar samtidigt att nämnderna kan genomföra de aktiviteter som idag finansieras via denna budget med finansiering från andra anslag.

Som exempel nämns att OSA-insatser kan ske inom ramen för missbrukarvården med hänvisning till att det främjar de mål som finns för rehabilitering m.m. Förvaltningen vill här påpeka att det är angeläget att OSA-insatser som handlar om tidsbegränsade eller tillsvidareanställningar med lön inte får ersätta nödvändiga vårdinsatser mot missbruk. De får inte heller förväxlas med tidsbegränsade insatser i form av sysselsättning/ arbetsträning som syftar till att hjälpa personer ut på arbetsmarknaden.

Förvaltningen instämmer i arbetsgruppens slutsats att det är angeläget att utveckla system för att ta fram information om verksamheter, att kunna följa upp kostnader, antal insatser och resultat av arbetsmarknadsåtgärder och utbetalt ekonomiskt bistånd.